

Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě a Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru Roční pracovní program Unie pro oblast evropské normalizace na rok 2017

[COM(2016) 357 final]

(2017/C 075/07)

Samostatná zpravodajka: **Elżbieta SZADZIŃSKA**

Konzultace	Evropská komise, 17/08/2016
Právní základ	Článek 304 Smlouvy o fungování Evropské unie
Odpovědná specializovaná sekce	Jednotný trh, výroba a spotřeba
Přijato ve specializované sekci	17/11/2016
Přijato na plenárním zasedání	14/12/2016
Plenární zasedání č.	521
Výsledek hlasování	206/0/3
(pro/proti/zdrželi se hlasování)	

1. Závěry a doporučení

1.1. Evropský hospodářský a sociální výbor vítá roční pracovní program Unie pro oblast evropské normalizace na rok 2017, který je součástí komplexního balíčku v oblasti normalizace.

1.2. Roční plán předložený Komisí je pokračováním a doplněním opatření stanovených v plánu na rok 2016, k nimž se již Výbor vyjádřil v dřívějších stanoviscích ⁽¹⁾.

1.3. Výbor znovu zdůrazňuje význam norem pro růst konkurenceschopnosti jednotného trhu a rozvoj inovativních výrobků a služeb a zvýšení jejich kvality a bezpečnosti, což je prospěšné pro spotřebitele, pracovníky, podniky i životní prostředí.

1.4. Výbor jako zástupce organizované občanské společnosti podporuje takový systém normalizace, jenž vyhovuje potřebám společnosti i hospodářství.

1.5. Výbor znovu připomíná, že zajištění plurality evropského systému normalizace zapojením organizací uvedených v příloze III k nařízení (EU) č. 1025/2012 je zárukou větší transparentnosti tohoto systému a lepšího přístupu k němu. Účast zástupců společnosti v systému normalizace by neměla být omezena na unijní úroveň, ale těmto zainteresovaným stranám by měly být otevřeny také vnitrostátní systémy normalizace.

1.6. Normy jsou vypracovávány na podporu právních předpisů a politik EU (normy spojené s „novým legislativním přístupem“, s energetickou unií atd.). V souvislosti s rozvojem digitalizace v průmyslu, dodavatelském řetězci a službách jsou kromě toho pro provozování činnosti v různých odvětvích hospodářství stěžejními normy v oblasti IKT a normy týkající se služeb. Komise proto uznala, že opatření v těchto dvou oblastech budou prioritou, což Výbor podporuje.

1.7. Výbor zároveň upozorňuje, že je nutné podpořit konkurenceschopnost malých a středních podniků prostřednictvím jejich zapojení do procesu vypracovávání a provádění norem a také pomocí vhodných vzdělávacích opatření zvyšujících povědomí o výhodách vyplývajících z norem.

⁽¹⁾ Úř. věst. C 303, 19.8.2016, s. 81, stanovisko Evropské normy pro 21. století (INT/794, dosud nezveřejněné v Úředním věstníku) a stanovisko Priority pro normalizaci IKT pro jednotný digitální trh, Úř. věst. C 487, 28.12.2016, s. 92.

1.8. Jednání, která Komise právě vede o TTIP, a dokončená jednání o CETA ukazují, že normalizace je s ohledem na odlišnost systémů hlavním bodem diskusí. Výbor se domnívá, že je proto třeba informovat zainteresované strany o rozdílech mezi normalizačními systémy vyjednávajících stran a poukazovat na možná rizika, ale i výhody, jež z těchto rozdílů vyplývají.

1.9. Výbor podporuje návrh týkající se navázání interinstitucionálního dialogu v otázce normalizace, což již uvedl v předchozím stanovisku ⁽²⁾.

1.10. Má za to, že podporu si zaslouhuje rovněž návrh Komise vypracovat studii o dopadu norem na hospodářství a společnost.

2. Návrhy Evropské komise

2.1. Komise ve sdělení předložila v souladu s nařízením (EU) č. 1025/2012 roční pracovní program Unie pro oblast evropské normalizace na rok 2017.

2.2. Roční pracovní program je součástí komplexního balíčku, jež tvoří sdělení Komise nazvané Evropské normy pro 21. století, pracovní dokument útvarů Komise o normalizaci v oblasti služeb a sdělení o zprávě o provádění nařízení podle článku 24.

2.3. Pracovní program pro oblast normalizace na rok 2017 doplňuje opatření stanovená v plánu na rok 2016, z nichž většina je ve fázi provádění.

2.4. Mezi strategické priority evropské normalizace na rok 2017 patří:

- normalizace IKT pro jednotný digitální trh ⁽³⁾,
- normalizace v oblasti služeb,
- vypracování norem a produktů normalizace evropskými normalizačními organizacemi pro propojený jednotný digitální trh, odolnou energetickou unii s pomocí progresivní politiky v oblasti klimatu a lepší a spravedlivější vnitřní trh s posílenou průmyslovou základnou,
- mezinárodní spolupráce v oblasti normalizace,
- podpora tvorby norem na základě výzkumu.

2.5. Komise kromě toho podnikne tyto kroky s cílem posílit důkazní základnu ročního cyklu řízení normalizační politiky EU:

- zanalyzuje hospodářské a společenské dopady normalizace,
- naváže interinstitucionální dialog.

3. Obecné připomínky

3.1. Výbor vítá další roční pracovní program pro oblast normalizace, jelikož – jak již opakovaně zdůraznil – uplatňování norem ve výrobě a ve službách přispívá k růstu konkurenceschopnosti na jednotném trhu.

3.2. Výbor oceňuje, že Komise pokračuje v opatřeních stanovených v loňském plánu, což umožňuje udržet kontinuitu a provádět priority strategie pro jednotný trh.

⁽²⁾ INT/794, Evropské normy pro 21. století (dosud nezveřejněné v Úředním věstníku).

⁽³⁾ Byla tématem sdělení Komise COM(2016) 176 final ze dne 19. dubna 2016, k němuž EHSV vypracoval stanovisko, Úř. věst. C 487, 28.12.2016, s. 92.

3.2.1. Roční pracovní program na rok 2017 upřesňuje a doplňuje priority, které již jsou prováděny. Cílem této činnosti je přizpůsobit evropský systém normalizace měnící se mezinárodní situaci a výzvám na světovém trhu.

4. Strategické priority pro evropskou normalizaci

4.1. V době rychlého rozvoje informačních technologií je třeba vypracovat vhodné normy, které zajistí interoperabilitu a kybernetickou bezpečnost.

4.1.1. Technologie, jako jsou komunikace páté generace (5G), cloud computing, internet věcí, technologie dat velkého objemu, jsou využívány v oblastech, jako je elektronické zdravotnictví, chytrá energetika, chytrá města, vyspělé technologie, chytré továrny a propojená a automatizovaná vozidla, a vyžadují normy v oblasti kybernetické bezpečnosti, řízení rizik a auditní pokyny pro orgány dohledu a regulační orgány.

4.1.2. Je třeba dále zlepšit úroveň bezpečnosti a ochrany údajů a dostupnost v internetu věcí. Normalizace v této oblasti může být nezbytným předpokladem pro interoperabilitu internetu věcí a pro zajištění bezpečnosti spotřebitelů v síti, přístupu a ochrany jejich údajů.

4.2. Výbor vítá, že Komise před tím, než evropské normalizační organizace požádá o vypracování nových norem pro služby, je vyzve k provedení kontroly již existujících příslušných norem.

4.2.1. Výbor se zároveň domnívá, že v zájmu budoucích prací je osvědčeným postupem informovat zainteresované strany o tom, na kterých úkolech zadaných Komisí se ještě stále pracuje a které již byly dokončeny nebo zrušeny.

4.2.2. Při posuzování stávajících norem je třeba přihlídnout k tomu, zda vyhovují specifickým potřebám zranitelných skupin, například osob se zdravotním postižením. Jako příklad lze uvést normy týkající se elektronického podpisu, které potřebám spotřebitelů se zdravotním postižením nevyhovují. V takovém případě by bylo oprávněné doporučit vypracování nové normy.

4.2.3. Při zahájení nových procesů normalizace je v rámci definice jejich podmínek nutné vzít v náležitých případech v úvahu specifické potřeby zranitelných skupin, jako jsou osoby se zdravotním postižením. Měl by být přijat nový postup, jenž v případě potřeby odborníkům na přístupnost a organizacím zdravotně postižených osob umožní se zdarma zapojit do procesů normalizace.

4.3. Výbor opakovaně zdůraznil, že normy mají významný dopad na kvalitu výrobků a služeb na jednotném trhu, a proto kladně hodnotí plány Komise zaměřené na zdokonalení tvorby norem pro služby na základě sledování vnitrostátních norem a potřeb trhu a určení oblastí, v nichž jsou tyto normy zapotřebí.

4.3.1. Výbor souhlasí s doporučením Komise, aby vnitrostátní normalizační orgány při rozhodování, zda vypracují vnitrostátní normy v oblasti služeb, zvážily evropský rozměr a posoudily, zda by nebylo výhodnější vytvořit evropskou normu. Mohlo by to přispět k odstranění překážek a možných rozporů v oblasti služeb.

4.4. Stále větší rozšířenost jak soukromých, tak veřejných on-line služeb (nemocnice, pečovatelské ústavy, inteligentní doprava atd.) vyvolává potřebu takových technických řešení, jež spotřebitelům zajistí větší anonymitu a omezí nebezpečí nadměrného zpracovávání jejich údajů.

4.5. Budoucí činnosti v oblasti vytváření norem by měly přispět ke zvýšení kvality, dostupnosti a bezpečnosti dopravních služeb, ale i k omezení znečišťování životního prostředí dopravními prostředky.

4.6. V oblasti energetiky bude cílem opatření Komise propojit infrastruktury, diverzifikovat zdroje energie, snížit spotřebu energie a podporovat technologie šetrné ke klimatu.

4.6.1. Výbor se přiklání k názoru, že vypracování jednotných norem pro inteligentní energetické sítě zlepší interoperabilitu sítí a optimalizace všech jejich prvků přispěje ke snížení nákladů a větší účinnosti a integraci rozptýlených zdrojů energie, včetně energie z obnovitelných zdrojů. Ve výsledku to koncovým uživatelům umožní, aby plně využívali inteligentní energetické systémy.

4.7. Výbor vítá, že v dokumentu Komise byly zmíněny problémy biologické rozložitelnosti plastů v obalech, výroby udržitelných chemických látek vyrobených z druhotných surovin a metod hodnocení rizik látek neuvedených na seznamu a využívaných při výrobě plastových materiálů určených pro styk s potravinami.

4.7.1. Normy týkající se výše uvedených oblastí by měly s ohledem na vysoké riziko obsahovat přísné požadavky na ochranu jak zdraví spotřebitelů, tak životního prostředí.

5. Mezinárodní spolupráce

5.1. Komise vyzývá evropské normalizační organizace, aby celosvětově podporovaly mezinárodní i evropské normy na pomoc evropskému průmyslu a v zájmu snazšího přístupu na trh.

5.2. Za situace, kdy vyjednaná dohoda CETA s Kanadou vyvolává v členských státech spory a jednání o TTIP stále probíhají, je nutné soustavně zdůrazňovat úlohu norem ve světovém obchodě.

5.2.1. Dialog s mimoevropskými partnery (Čína, Indie aj.) by měl kromě výhody v podobě zrušení technických překážek v obchodě přispět k šíření evropského modelu tvorby norem, k výměně informací mezi evropskými a vnitrostátními normalizačními organizacemi a k zavádění norem ISO a IEC a v odvětvích, v nichž mezinárodní normalizace nestačí nebo chybí, k vytváření a zavádění evropských norem.

6. Normalizace jako podpora inovací

6.1. Výbor podporuje myšlenku úzkého propojení tvorby norem s výzkumem a zohlednění vědeckých poznatků v normách.

6.2. Výsledkem dialogu mezi výzkumnými institucemi a technickými výbory CEN, CENELEC a ETSI v rámci programu Horizont 2020 by mělo být zvýšení inovací.

V Bruselu dne 14. prosince 2016.

předseda
Evropského hospodářského a sociálního výboru
Georges DASSIS
